

Aluehallintoviraston arviointiraportti ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmasta 2020-2024

647/11.00.01.01/2022

Ympäristöterveydenhuollon jaosto 10.01.2023 § 7

Lisätiedot	Vs. Ympäristöterveydenhuollon johtaja Kirsi Hiltunen, p. 013 330 8206 ja terveysvalvonnan päällikkö Jaana Valkama, p. 013 3308242
Päätösehdotus	<p>Ympäristöterveydenhuollon johtaja Hiltunen Kirsi:</p> <p>Merkitään tiedoksi aluehallintoviraston arviointiraportti.</p> <p>Ympäristöterveydenhuollon johtaja täydensi päätösehdotustaan keskustelun jälkeen.</p>
Täydennetty päätösehdotus	<p>Merkitään tiedoksi aluehallintoviraston arviointiraportti.</p> <p>Aluehallintoviraston raportissa huomioidut asiat lisätään päivityksessä vuodelle 2024.</p>
Päätös	Täydennetty päätösehdotus hyväksyttiin.
Selostus	<p>Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmalla tarkoitetaan suunnitelmaa, johon on koottu ympäristöterveydenhuollon valvonta yleisesti ja toimialakohtaisesti. Terveysnsuojelu-, tupakka-, elintarvike- ja eläinlääkintähuoltolaeissa kuvataan kunnan valvontasuunnitelmalle asetetut vaatimukset.</p> <p>Valvonnan on oltava laadukasta, riskiperusteista sekä terveyshaittoja ja -vaaroja ehkäisevää. Valvontasuunnitelmalla varmistetaan valvonnan kattavuus eri ympäristöterveydenhuollon toimialoilla.</p> <p>Itä-Suomen aluehallintovirasto on tarkastellut Pohjois-Karjalan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaa vuosille 2020–2024 sekä vuodelle 2021 päivitetyn version sisältötietoja (ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkötietojen hallintajärjestelmään tallennettuja). Toteuma-arviointeja tai -raportteja ei ole arvioitu tässä yhteydessä.</p> <p>Arvioinnit toteutettiin asiakirjatarkastuksina eli valvontayksiköihin ei tehty käyntejä. Arvioinnissa ei otettu huomioon valvontayksikön muita asiakirjoja tai tietoja, joita ei ollut kuvattuna suunnitelmassa tai niihin ei viitattu. Perinteisellä arviointi- ja ohjauskäynnillä nämä tiedot olisi tullut huomioitua.</p> <p>Aluehallintovirasto toimitti arviointiraporttiluonnoksen kommenteille Pohjois-Karjalan ympäristöterveydenhuollolle kesäkuussa 2022 ja</p>

lopullinen raportti saatiin syyskuun lopussa. Raportissa mainituista asioista osa oli korjaantunut jo vuoden 2021 syksyllä suunnitelman päivityksessä vuodelle 2022. Raportin valmistuttua aluehallintoviraston kommentit huomioitiin suunnitelman päivityksessä vuodelle 2023.

Pohjois-Karjalan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma on laaja ja se sisältää kattavasti lainsäädännön minimivaatimukset. Aluehallintoviraston arviointiraportin havainnot ja kehittävien asioiden osalta ovat:

Yleiset asiat

- Toimivallan delegointipäätöksiä ei ole käsitelty suunnitelmassa
- Valvontaresurssien kohdentaminen suunnitelmalliseen/suunnitelmallisen ulkopuoliseen valvontaan on osin puutteellinen
- Koulutussuunnitelman kuvaus on osin puutteellinen
- Perehdytyksestä ei ole kuvausta
- Suunnitelmassa ei ole kuvattu, milloin maksutaksa on hyväksytty
- Tulojen kohdentumista, tulo- ja menokertymän seuranta ei ole kuvattu
- Käytettävien laboratorioiden ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kuvaus on osin puutteellinen
- Eläinlääkintähuollon painopisteet on päivittämättä vuodelle 2021
- Terveysturvallisuuden valvontahankkeita on kuvattu kevyesti
- Elintarvikkeiden takaisinvetotilanteita ei ole kuvattu
- Viestintäsuunnitelmaa ja viestintävastuita ei ole kuvattu valvontasuunnitelmassa

Elintarvikevalvonta

- Elintarvikevalvonnan toimintaympäristön muutoksia ei ole kuvattu
- Valvonnan riskiperusteisuus ei toteudu täysin Oiva-ohjeistuksen mukaisesti
- Auditoinnit ja arviointi- ja ohjauskäynnit puuttuvat suunnitelmasta
- Toimijoiden koulutus ja neuvonta on kuvattu hieman puutteellisesti
- Näytteenoton osalta ei ole mainittu mikrobikriteeriasetusta ja sen soveltamisohjetta, toimenpiteitä raja-arvojen ylittyessä eikä tulosten toimittamista toimijoille
- Valvontatoimenpiteiden (ml. hallinnolliset pakkokeinot) kuvaus on pintapuolinen

Eläinlääkintähuolto

- Lainsäädännössä oli viittauksia vanhentuneeseen lainsäädäntöön
- Eläinten terveyden valvonnan osalta puuttui suunnitelma näytteenoton toteuttamisesta (muu eläintautivalmius)
- Luvan- ja ilmoituksenvaraisen toimintaan (eläinten hyvinvoinnin valvonta) ei ole suunnitelmaa eikä riskinarviota
- Eläinlääkäripalvelujen järjestäminen, hoitovirheisiin liittyen korvausmäärät puuttuvat suunnitelmasta

Terveysturvallisuus

- Valvontakohteiden lukumäärät eroteltu toimintatyyppitasolle vain osittain (ei vastaa täysin valtakunnallista luokittelua)
- Tarkastuksen sisältö on kuvattu yleisellä tasolla
- Tarkastustiheyden harventamista ei ole perusteltu
- Asumisterveysprosessia ei ole kuvattu riittävästi
- Ilmoitusten ja hakemusten käsittelyn tavoitenopeutta ei ole kirjattu
- Asiakasyhteydenottojen käsittelyprosessia ei ole kirjattu suunnitelmaan
- Terveysturvallisuuden näytteenottosuunnitelmaa ei ole liitetty suunnitelmaan

Tupakkalaki

- Suunnitelmallisen valvonnan riskinarviointi puuttuu
- Suunnitelman ulkopuolista valvontaa ei ole avattu

Liitteet

- Arvioinnin loppuraporttikirje
- Arviointiraportti
- Valtakunnallisen valvontaohjelman arviointikriteerit

Tiedoksi

- Itä-Suomen aluehallintovirasto